

9. LK
VALINNAISAINEOPAS 2025

ERIKSEEN 9. LUOKALLE
VALITTAVAT
VALINNAISAINEET
NOORMARKUN
YHTENÄISKOULUSSA

VALINNAISTEN OPINTOJEN TEHTÄVÄ

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

VALINTOJEN SUORITTAMINEN

Noormarkun yhtenäiskoulussa valinnaisaineita opiskellaan 8. luokalla neljä vuosiviikkotuntia ja 9. luokalla kuusi vuosiviikkotuntia (nämä tuntimäärät koskevat vielä nykyisiä 8.-luokkalaisia).

8. luokalla alkaneet kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaineet jatkuvat samoina myös 9. luokalla. Näiden lisäksi valitaan erikseen 9. luokalle kaksi 1 vuosiviikkotunnin valinnaisainetta.

Huom. 4. luokalla alkanutta A2-ruotsia opiskelevat: 9. luokalla A2-ruotsin toinen vuosiviikkotunti sisällytetään valinnaisainetunteihin. Tämän johdosta A2-ruotsia opiskelevat valitsevat erikseen 9. luokalle vain yhden uuden 1 tunnin valinnaisaineen.

Valinnaisaineiden valinta suoritetaan Wilmassa. Rehtori ilmoittaa oppilaille ja huoltajille Wilma-viestillä, milloin kurssitarjotin aukeaa **oppilaan Wilmassa (kurssitarjotin ei näy huoltajan Wilmassa)**, mistä kohdasta se löytyy oppilaan Wilmasta, täyttöohjeet ja valintojen määräajan. Valinnat tehdään **oppilaan Wilman kurssitarjottimesta käyttäen selainversiota** (ei sovelluksella). Valinnat tehdään yhdessä huoltajan kanssa. **Oppilas valitsee kaksi valinnaisainetta ja niille kaksi varavalintaa.** Valinnat tehdään yhdessä huoltajan kanssa. Tarjottimessa ei ole erillistä "tallenna"-painiketta, vaan tehdyt valinnat jäävät voimaan tarjottimen sulkeutuessa.

Hyviä perusteita valinnaisaineiden valitsemiselle ovat oppiaineiden kiinnostavuus, omat tavoitteet, taidot ja harrastukset sekä motivaatio. Kun oppilas on tehnyt valintansa, hän sitoutuu valinnaisaineen säännölliseen ja aktiiviseen opiskeluun. **Valinnaisaineita ei voi vaihtaa toiseen, paitsi erittäin perustellusta syystä, lähinnä terveydellisistä syistä.** Mikäli valinnaisaineen opiskeluun ilmenee terveydellinen este, toimitetaan rehtorille asiantuntijalausunto ja rehtori käsittelee vaihdostarpeen.

ERIKSEEN 9. LUOKALLE VALITTAVISSA OLEVAT 1 VUOSIVIKKOTUNNIN VALINNAISET AINEET:

- Tieto- ja viestintäteknologia (ohjelmointi ja robotiikka)
- Tekninen työ, elektroniikka (Arduino-rakentelu)
- Käsityö (remppapaja)
- Käsityö (luova käsityö)
- Musiikki
- Liikunta (iloa ja virkistystä liikunnasta)
- Liikunta (musiikkiliikunta, street'n shuffle)
- Historia (sotahistoria)
- Suomen kieli ja kirjallisuus (lukeminen)
- Suomen kieli ja kirjallisuus (luova kirjoittaminen)
- Suomen kieli ja kirjallisuus (näytelmäkurssi)
- Ruotsi (syventävä ruotsi)
- Englanti (yleisopetuksen englannin tukikurssi)
- Matematiikka (yleisopetuksen matematiikan tukikurssi)
- Matematiikka (syventävä matematiikka)
- Luonto ja erätaidot

Suluissa olevat Noormarkun yhtenäiskoulun valinnaisaineiden nimet näkyvät oppilaiden todistuksissa sulkeiden edessä olevalla nimellä,

koska Porin kaupungin kaikissa peruskouluissa on yhteinen todistus pohja.

Oppilaan erikseen 9. luokalle valitsemat 1 vuosiviikkotunnin valinnaisaineet arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Joidenkin 1 vuosiviikkotunnin valinnaisaineiden hyvä suoritus voi korottaa kyseisen pakollisen oppiaineen päättöarvosanaa. Korotusmahdollisuudesta on maininta valinnaisaineoppaassa oppiaineen arvioinnin yhteydessä.

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNOLOGIA (OHJELMOINTI JA ROBOTIIKKA)

Tavoitteet

Opettelemme ohjelmoinnin perusasioita ja niiden käyttämistä robottien ohjelmoinnissa. Tarkoituksena on oppia ohjelmoimaan omia ratkaisuja erilaisiin ongelmatilanteisiin ja käyttämään ohjelmointia luovasti robottien ohjaamiseen. Etenemme oppilaiden innostuksen ja harrastuneisuuden mukaan. Jokainen voi edetä omaan tahtiinsa.

Käymme läpi millaisten anturien avulla robotit saavat tietoa ympäristöstään ja miten robotit voivat reagoida ympäristöönsä. Tutustumme myös tekoälyyn osana robottien ohjelmointia.

Sisältö

- Peliohjelmointia harjoittelempa Scratch- ohjelmointikielellä.
- Korkeamman tason ohjelmointikielenä on Python.
- Ohjelmoimme esimerkiksi mBot- ja Lego-robotteja sekä Micro:bit-mikrokontrollereita.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

HUOM. Suosituksena on, että ohjelmoinnin ja robotiikan valitseva oppilas opiskelisi 8. luokalla alkanutta 2 tunnin tieto- ja viestintäteknologiaa. Tämä on siis suositus, ei ehto.

TEKNINEN TYÖ, ELEKTRONIikka (ARDUINO-RAKENTELU)

Tavoitteet

Tutustumme ohjelmoitaviin mikrokontrollereihin ja opimme rakentamaan kytkentöjä niiden ympärille.

Nykyisin lähes kaikkialla on mikrokontrollereita ohjaamassa sähköisiä toimintoja. Mikrokontrollerien avulla toiminnoista saadaan älykkäämpiä ja ohjelmoinnin avulla muutettavia. Tavoite on tutustua mikrokontrollereiden ohjelmointiin ja saada valmiuksia perehtyä asiaan laajemminkin harrastuksen kautta.

Lisäksi tavoitteena on oppia elektroniikka kytkentöjen rakentamista. Tutustua sähköopin perusteisiin ja komponentteihin.

Tavoitteena on myös oppia toimimaan ryhmässä ongelmien ratkaisussa ja rakentelussa.

Sisältö

Kokoamme rakennussarjoista elektronisia kytkentöjä, rakennamme niistä toimivia laitteita koteloiteja myöten.

Teemme harjoitustöitä Arduino uno kokeilusarjan kanssa. Tähän liittyy myös ohjelmointipuolen opettelu ja ohjelman siirto Arduino uno piirille.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyvin suoritettu kurssi voi korottaa pakollisen käsityön päättöarvosanaa.

KÄSITYÖ (REMPAPAJA)

Tavoitteet

Tavoitteena on tutustua kodin remontoinnin työvaiheisiin. Hyvällä asenteella teemme vuoden aikana eteen tulevia koulun tilojen kunnostustöitä. Pääsemme tutustumaan erilaisten työvaiheiden suorittamiseen. Pyrimme tekemään siistiä ja viimeisteltyä jälkeä, sellaista jonka voi ylpeänä esitellä, tämä on minun tekemäni.

Sisältö

Teemme koulun tiloissa pienimuotoisia kunnossapitotöitä. Siinä sivussa rakennamme omia töitä.

Maalaaminen siveltimellä ja telalla

Lakkaaminen

Esineiden kiinnittäminen puu tai kiviseinään

Lattiapinnan suojaus työn ajaksi

Rajaaminen teipillä

Pienien kalusteiden valmistaminen tarvittaessa

Suunnittelutyö eteen tulevien töiden osalta

Vaurioiden korjausta

Rikki menneiden kalusteiden korjausta

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyvin suoritettu kurssi voi korottaa pakollisen käsityön päättöarvosanaa.

KÄSITYÖ (LUOVA KÄSITYÖ)

Tavoitteet ja sisältö

Tämä kurssi luovii pehmeiden ja kovien materiaalien välillä sekä hyödyntää luontoa, kierrätystä ja jämpäpaloja. Miltä kuulostaa laukku vanhoista farkuista, koruja ja koruheijastimia jämähelmistä, sisustuskoristeita paperihylsyistä, oivallisia säilytysratkaisuja sekä sisustuselementtejä metallipurkeista tai muovipulloista, lasinalusia ja pieniä tarjoilualustoja puusta, unisieppari tai korvakorut cd-levyistä, peilin kehyksen tuunaus pullonkorkeista tai miltä kuulostaisi tehdä niistä tilanjakajaverho? Mahdollisuuksia on vaikka mitä ja sinä itse pääset vaikuttamaan materiaalivalintoihin sekä käsityöaiheisiin.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

MUSIIKKI

Tavoitteet

Oppilas

- saa mahdollisuuden kehittää ja vahvistaa soitto- ja laulutaitojaan
- saa virikkeitä ja innostusta musiikin harrastamiseen
- saa mahdollisuuden esiintyä koulun juhlissa

Sisältö

Harjoitellaan bändisoittimien soittoa ja mikkilaulutekniikkaa. Harjoitellaan käyttämään ääntä oikein laulaessa ja tutustutaan äänenmuodostukseen. Valmistellaan taitojen mukaan esityksiä koulun juhliin. Opetettavana aineksena käytetään monen tyylistä musiikkia ottaen huomioon ryhmän toiveet ja taitotaso.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyvin suoritettu kurssi voi korottaa pakollisen musiikin päättöarvosanaa.

Kurssi on hyväksytty, kun oppilas osallistuu aktiivisesti oppitunneilla, noudattaa annettuja ohjeita ja toimii ryhmässä vastuullisesti ja muut huomioon ottaen.

LIIKUNTA (ILOA JA VIRKISTYSTÄ LIIKUNNASTA)

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa oppilaille iloa ja virkistystä liikunnasta. Painopisteenä lajit, joita voi harrastaa lähiliikuntana. Perusharjoittelukäsitteiden ymmärtäminen: aerobinen, anaerobinen, intervalli, matalan sykkeen harjoitus jne. Toisten ohjaaminen itselle tutuissa suorituksissa. Alkuverryttelyn ohjaaminen jne. Perustaitojen opetteleminen erilaisissa järjestelytehtävissä, esim. tuomarointi, kilpailujen toimitsijana oleminen, valmentajantehtävät.

Sisältö

Valinnaisessa liikunnassa tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös uusiin lajeihin, joita voi harjoittaa lähiliikuntana, ja siten oppilaat saavat kokea iloa ja virkistystä myös näiden uusien lajien parissa. Tuttujen lajien harjoitteita kehitellään mielikuvituksellisesti ja yhdistäen eri lajien harjoitteita. Lukuvuoden aikana pyritään toteuttamaan yksi vierailukohdekäynti.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota innostukseen, aktiivisuuteen, vuorovaikutustaitoihin, vastuun kantamiseen yhteisissä harjoitteissa sekä kykyyn toimia ryhmässä. Opettajan arvioinnin lisäksi käytetään myös itsearviointia.

Hyvin suoritettu kurssi voi korottaa pakollisen liikunnan päättöarvosanaa.

LIIKUNTA (MUSIIKKILIIKUNTA, STREET'N SHUFFLE)

Tavoitteet

- Monipuolinen fyysisten ominaisuuksien kehittäminen
- Kehollisen ilmaisun ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu
- Myönteisen minäkäsityksen kehittyminen
- Liikunnallisen elämäntavan tukeminen

Sisältö

Street'n shuffle on erilaisia kuntoilu- ja tanssityylejä yhdistelevä liikuntatunti, joka kehittää lihaskuntoa, notkeutta, kehonhallintaa ja rytmittäjää. Jokaisella tunnilla lämmitellään, tehdään lihaskuntoharjoituksia, harjoitellaan tanssiliikkeitä ja venytellään hyvän musiikin tahdissa. Tanssiosuuden pääpaino on hiphop-/street-tyylissä ja opettelemme mm. shufflen perusaskleet. Et tarvitse aiempaa tanssitaustaa, vaan halu oppia riittää! Varusteet: Sisäliikuntavaatteet ja juomapullo.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

HISTORIA (SOTAHISTORIA)

Tavoitteet

Perehdytään maailmanhistorian keskeisiin sotiin ja konflikteihin. Tutustutaan siihen, miksi sotia on käyty ja mitä seurauksia niillä on ollut. Tapahtumien taustalla on myös yksilöitä, tavallisia ihmisiä, ja nämä ihmiskohtalot nousevat myös esiin kurssilla. Kurssi sisältää kaikkea sitä, mitä muilla tunneilla ei ole ehditty käymään läpi.

Sisältö

- sotien historiaa antiikista nykypäivään
- sotia käsittelevän uutisoinnin seuraaminen eri medioista
- sota kirjallisuudessa ja elokuvissa
- kotirintaman arki
- mahdolliset tutustumisretket
- itseä kiinnostavaan sotahistorialliseen aiheeseen perehtyminen

Työmenetelminä ovat opetuskeskustelu, jota täydennetään pari- ja ryhmätöillä sekä itsenäisellä työskentelyllä. Tunneilla hyödynnetään erilaisia dokumentteja, elokuvia, sarjoja ja kirjallisuutta.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS (LUKEMINEN)

Tavoite

Keskitytään lukemiseen.

Sisältö ja menetelmät

Luetaan erilaisia tekstejä. Tavoitteena lukea jakson aikana vähintään yksi

- romaani
- novellikokoelma
- sarjakuvalehti tai -albumi
- runoteos
- tietoteos
- tieteellinen aikakauslehti

Tekstit saa itse valita luokan tai kirjaston teoksista ja lehdistä. Saa lukea myös omia kirjoja. Ei lueta ääneen vaan jokainen lukee omaan tahtiin itsekseen valitsemiaan teoksia.

Käydään kirjastossa lainaamassa kirjoja ja kuulemassa kirjavinkkausta.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyväksytyn arvosanan saa, kun osallistuu aktiivisesti ja positiivisella otteella lukemiseen.

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS (LUOVA KIRJOITTAMINEN)

Tavoitteet

Kurssi on tarkoitettu oppilaille, jotka pitävät fiktiivisten tarinoiden kirjoittamisesta ja haluavat päästää luovuutensa valloilleen. Tarkoituksena ei ole syynätä aineiden kirjoitusvirheitä, vaan saa kirjoittaa vapaasti. Tärkeintä on, että tekstiä syntyy.

Sisältö

Kirjoitetaan tarinoita erilaisten tehtävänantojen mukaan. Harjoitellaan fiktiivisen tekstin tuottamista ja eri genrejä. Kirjoitetaan valmiista aloituksesta, makujen ja tavaroiden pohjalta ja ympäristön inspiroimana. Tekstit kirjoitetaan koneella. Kutakin tehtävää kirjoitetaan kahden tunnin verran, ja ainetta saa vapaasti jatkaa kotona valmiiksi.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyväksytyn arvosanan saa, kun osallistuu aktiivisesti ja positiivisella otteella oppitunteihin. Erinomaisesti suoritettu kurssi voi vaikuttaa korottavasti suomen kielen ja kirjallisuuden päättöarvosanaan.

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS (NÄYTELMÄKURSSI)

Tavoitteet

Valmistelemme näytelmän ja esitämme sen kohdeyleisölle.

Sisältö

Oppilaat valitsevat näytelmän ja kohdeyleisön. Kyseessä voi olla esimerkiksi satunäytelmä päiväkodeille tai alakouluille tai muunlainen näytelmä vanhainkodeille ja palvelutaloille. Voidaan myös tehdä näytelmä, joka esitetään koulun joulu- tai kevätjuhlassa.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyväksytyn arvosanan saa, kun osallistuu aktiivisesti ja positiivisella otteella näytelmän tuottamiseen, harjoitteluun ja esittämiseen.

RUOTSI (SYVENTÄVÄ RUOTSI)

Kurssilla syvennetään ja vahvistetaan ruotsin kielen osaamista. Aihepiirit valitaan ajankohtaisuuden ja oppilaiden oman kiinnostuksen mukaan kurssin alussa. Tutustutaan ruotsalaisiin, suomenruotsalaisiin ja muiden Pohjoismaiden kulttuuri-ilmiöihin (esim. musiikki, urheilu, media).

Tavoitteet

- parannetaan suullista ja kirjallista ruotsin kielen taitoa ja kulttuurituntemusta
- tarvittaessa kerrataan ja laajennetaan kielioppirakenteita
- vahvistetaan ruotsin osaamista jatko-opintoja ajatellen

Menetelmät

- pari- ja ryhmätyöskentelyä, esim. keskusteluharjoituksia
- kirjallisia harjoituksia
- mahdollisesti projektityö

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyväksytty suoritusmerkintä edellyttää, että oppilas osallistuu aktiivisesti oppitunneille ja suorittaa annetut tehtävät. Kiinnitetään huomiota oppilaan yritteliäisyyteen ja aktiivisuuteen.

Kurssin suorittaminen ei vaikuta pakollisen B1-ruotsin eikä valinnaisen A2-ruotsin arvosanaan.

ENGLANTI (YLEISOPETUKSEN ENGLANNIN TUKIKURSSI)

Englannin tukikurssin tarkoituksena on kerrata ja vahvistaa yleisopetuksen englannin keskeistä oppimäärää.

Tavoitteet

Tavoitteena on kehittää oppilaan taitoa ymmärtää puhuttua ja kirjoitettua englantia sekä harjoittaa oppilaan kykyä tuottaa englantia itse - sekä kirjallisesti että suullisesti.

Sisältö

- vahvistetaan sanastoa lukemalla erilaisia tekstejä
- kerrataan keskeisimpiä kielioppirakenteita
- harjoitellaan luetun- ja kuullunymmärtämistehtäviä
- tehdään pieniä kirjallisia tuotoksia

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.

Hyväksytty suoritusmerkintä edellyttää, että oppilas osallistuu aktiivisesti oppitunneille ja suorittaa annetut tehtävät. Kiinnitetään huomiota oppilaan yritteliäisyyteen ja aktiivisuuteen.

MATEMATIIKKA (YLEISOPETUKSEN MATEMATIIKAN TUKIKURSSI)

Matematiikan tukikurssin tarkoituksena on yleisopetuksen 9. luokan matematiikan keskeisten oppisisältöjen vahvistaminen.

Tavoitteet

Tavoitteena on vahvistaa perusasioiden hallintaa ja kerrata yleisopetuksen tunneilla opittuja asioita.

Sisältö

Kurssin aikana lasketaan samoja aihekokonaisuuksia kuin yleisopetuksen muillakin tunneilla (prosentit, funktiot, trigonometria, geometria). Tarkoitus on laskea mahdollisimman paljon ja näin vahvistaa perusasioiden hallintaa. Läksyjä ei tule, eikä kokeita pidetä.

Arviointi

Hyväksytty / hylätty.

Hyväksytty suoritusmerkintä edellyttää, että oppilas osallistuu aktiivisesti oppitunneille ja suorittaa annetut tehtävät. Kiinnitetään huomiota oppilaan yritteliäisyyteen ja aktiivisuuteen.

MATEMATIIKKA (SYVENTÄVÄ MATEMATIIKKA)

Matematiikan syventävä kurssi on suunnattu matematiikasta erityisesti kiinnostuneille oppilaille, joilla on halua syventää matematiikan taitojaan ja valmistautua tuleviin lukio-opintoihin.

Syventävän matematiikan valitsemiseen suositellaan vähintään arvosanaa 8 pakollisessa matematiikassa.

Tavoitteet

Kurssilla syvennetään jo opittuja taitoja ja tietoja sekä opitaan uusia asioita matematiikasta. Kurssilla saa valmiuksia, jotka helpottavat lukion matematiikan opiskelussa.

Sisältö

Kurssilla perehdytään mm. lukujonoihin entistä tarkemmin, parannetaan polynomien käsittelytaitoja ja opetellaan polynomien tekijöihinjakoa. Sisältöä muokataan oppilaiden tarpeiden/tavoitteiden mukaan.

Arviointi

Hyväksytty / hylätty.

Hyväksytty suoritusmerkintä edellyttää, että oppilas osallistuu aktiivisesti oppitunneille ja suorittaa annetut tehtävät. Kiinnitetään huomiota oppilaan yritteliäisyyteen ja aktiivisuuteen.

LUONTO JA ERÄTAIDOT

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on tutustua luontoon harrastamisen kautta. Luonto tarjoaa mahdollisuuksia monenlaisiin harrastuksiin ja elämyksiin. Samalla opimme arvostamaan ja tarkkailemaan luontoa uusin silmin.

Sisältö

Opiskelu on käytännönläheistä. Pyrimme tekemään ja kokeilemaan asioita sekä luonnossa että luokassa. Aiheita ovat esimerkiksi seuraavat:

- Eri kalastusmuodot ja niihin tutustuminen (välineet, menetelmät, saaliiseen vaikuttavat asiat jne.)
- Perhosten keräily ja perhoskokoelman laatimisen perusteet
- Ravustus
- Lintujen pesintä (linnunpöntöt yms.)
- Lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu ja seuraaminen
- Lintujen talviruokinnan perusteet
- Lintujen rengastuksen perusteet
- Joitakin erätaitoja

Toteutus

Kurssi toteutetaan pääasiassa luokkamuotoisesti, koska yhden tunnin aikana ei ehdi käydä ulkona pitkiä reissuja. Joitakin pikkuretkiä koulun lähiympäristössä voidaan tehdä. Etsitään tietoa eri tietolähteistä, tehdään esitelmiä yms. Tutustutaan välineisiin. Jutellaan, tutkitaan ja puuhaillaan yhdessä.

Arviointi

Hyväksytty/hylätty.